

RP 141/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att tillämpningen av stödsystemet enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk förlängs så att avträdelsestöd kan beviljas lantbruksföretagare som under åren 2015—2018 upphör med att bedriva jordbruk på det sätt som föreskrivs i lagen.

I lagen görs ändringar som berör stödmottagarens ålder samt den minimiinkomst som

bedrivandet av jordbruk på lägenheten ska ge och som tillämpas då gårdsbruksenhetens livsduglighet uppskattas.

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Om tidpunkten för ikraftträdandet av lagen föreskrivs genom förordning av statsrådet. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Nationell lagstiftning och praxis	3
Villkor för avträdelsetöd	4
Ansökningsförfarande, avträdelsetödets belopp och tillsyn över stödet.....	5
2.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen	6
2.3 Bedömning av nuläget	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	7
3.1 Målsättning.....	7
3.2 De viktigaste förslagen.....	7
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
4.1 Ekonomiska konsekvenser	8
Konsekvenser för statsfinanserna	8
Konsekvenser för företagsverksamheten.....	8
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	8
4.3 Konsekvenser för miljön.....	8
4.4 Samhälleliga konsekvenser	9
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	9
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	9
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	13
3 IKRAFTTRÄDANDE	13
LAGFÖRSLAG	15
Lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	15
BILAGA	19
PARALLELLEXT	19
Lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	19

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Allt sedan medlet av 1970-talet har olika avträdelse- eller förtidspensionssystem genomförts i syfte att förbättra jordbrukets struktur. Avträdelsestödssystemen för lantbruksföretagare har varit tidsbundna och då de har förlängts har man alltid beaktat de förhållanden som vid tidpunkten i fråga anknyter till bedrivandet av jordbruk. Likaså har man beaktat sociala synpunkter såsom exempelvis trygghet av den åldrande jordbrukarkårens utkomst. Efter Finlands anslutning till Europeiska unionen (EU) har stödssystemen dessutom anpassats till EU-lagstiftningen. När stödssystemen har förlängts har den statsfinansiella situationen likaså beaktats liksom även den allmänna utvecklingen av socialstöd och pensionssystem.

Syftet med avträdelsestödssystemet är enligt lagen att förbättra jordbrukets struktur och avträdelsestöd beviljas lantbruksföretagare som varaktigt upphör med att bedriva jordbruk på det sätt som avträdelsestödslagstiftningen förutsätter. Villkoren för avträdelsestöd har under årens lopp varierat utifrån på vilket sätt man vid de olika tidpunkterna strävat efter att inverka på exempelvis lantbruksföretagarnas åldersstruktur, den produktion som bedrivs på gårdsbruksenheterna samt på lägenheternas storlek.

Avträdelsestödssystemet har bland annat haft som mål att tidigarelägga generationsväxlingarna på gårdsbruksenheterna så att gårdsbruksenheten övergår till den yngre generationen vid en tidpunkt som är så lämplig som möjlig med tanke på utvecklingen av gårdsbruksenheten. Att tidigarelägga generationsväxlingen är vanligen till fördel med tanke på utvecklingen av gårdsbruksenheten i och med att förvärvaren får ta ansvar för jordbruket vid unga år. Avträdelsestödssystemet ger dessutom särskilt de lantbruksföretagare som bedriver betungande husdjursproduktion en möjlighet att avstå från bedrivandet av näringen före den allmänna ålderspensionsåldern. Med hjälp av avträdelsestödssystemet har man likaså strävat efter att

inverka på gårdsbruksenheternas storlek i och med att avträdelsestöd har beviljats på grundval av sådana överlåtelse som leder till att större, ekonomiskt livskraftiga gårdsbruksenheter bildas.

På samma gång som lägenheterna i Finland i likhet med lägenheterna i andra länder har vuxit i storlek har medelåldern för de odlare som är försäkrade enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) ökat från 46,5 år (år 2000) till 48,7 år (2013). Samtidigt har jordbruksproduktionen inom flera husdjursbranscher minskat. Kostnaderna för de investeringar som behövs på gårdsbruksenheterna har ökat liksom även riskerna. På grund av denna utveckling behövs fortsättningsvis åtgärder med hjälp av vilka en överföring av livskraftiga gårdsbruksenheter till följande generation kan tidigareläggas så att gårdsbruksenheterna i ett så tidigt skede som möjligt får en ung yrkeskunnig odlare, som övertar ansvaret för jordbruket och är beredd att utveckla verksamheten på lägenheten. Generationsväxlingarna kan ske tidigare i och med att de åldrande gårdsbruksidkarna med hjälp av avträdelsestödet kan överlåta gårdsbruksenheten till en ung odlare redan innan de själva uppnått ålderspensionsåldern.

2 Nuläge

2.1 Nationell lagstiftning och praxis

Det gällande avträdelsestödssystemet baserar sig på lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), som trädde i kraft vid ingången av 2007. Lagen tillämpas på avträdelser som genomförs under åren 2007—2014. Den ursprungliga lagen, som berörde avträdelser som genomförts fram till utgången av 2010, förlängdes att gälla till utgången av 2014 genom en lagändring¹ under år 2009 i samband med vilken vissa ändringar angående villkoren för stöd också gjordes.

¹ Lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (1787/2009)

Villkor för avträdelsetöd

Avträdelsetödsystemet gäller lantbruksföretagare som för egen eller gemensam räkning bedriver jordbruk och själv deltar i arbetet. På vissa villkor kan jordbruk även bedrivas i öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag. Därtill gäller avträdelsetödsystemet make till en lantbruksföretagare. En efterlevande make till en lantbruksföretagare eller make till en lantbruksföretagare som får invalidpension kan också komma i fråga som mottagare av avträdelsetöd.

För att få avträdelsetöd ska lantbruksföretagaren jämte make varaktigt upphöra med att bedriva jordbruk kommersiellt. Det förutsätts att lantbruksföretagaren under tio år före avträdelsetöden har bedrivit jordbruk så att han eller hon under en tid av minst fem år omedelbart före avträdelsetöden har varit försäkrad såsom lantbruksföretagare med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006).

Med avträdelsetöd avses att bedrivandet av jordbruk upphör så att avträdelsetöden genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta åkrarna och produktionsbyggnaderna till någon som fortsätter med gårdsbruket. Tidigare kunde en utarrendering av åkrarna till en annan odlare och en försäljning av åker som tillskottsmark också godkännas såsom avträdelsetödsätt som gav rätt till avträdelsetöd. Utarrendering av åkrarna slopades som avträdelsetödsätt från ingången av 2012 och försäljning av åker som tillskottsmark från ingången av 2013.

En person som bedriver renhushållning kan genomföra en generationsväxling på sin renhushållningslägenhet eller annan därmed jämförbar lägenhet genom att överlåta produktionsbyggnaderna och produktionskonstruktionerna jämte sina renar till någon som fortsätter med renhushållningen eller sina renar som tillskottsrenar till någon annan som bedriver renhushållning.

Avträdelsetödsättet och, då fråga är om överlåtelse av gårdsbruksenhet, avträdelsetödens och förvärvarens släktsskapsförhållande har inverkat på minimiavträdelsetödsåldern, dvs. den ålder från och med vilken avträdelsetöd tidigast kan börja betalas. Inom ramen för de olika lagarna om avträdelsetöd har minimi-

avträdelsetödsåldern ett flertal gånger ändrats. Enligt de ursprungliga bestämmelserna i den lag som är föremål för denna proposition (612/2006) var minimiavträdelsetödsåldern 56 år, om lägenhetens åkrar och produktionsbyggnader avträddes för att genomföra en generationsväxling, eller om åkrarna överläts som tillskottsmark till en annan gårdsbruksenhet och förvärvaren var en nära släkting till avträdelsetöden. Samma åldersgräns gällde också avträdelsetödsätt som överläts renar. Om åkrarna under år 2007 eller 2008 överläts som tillskottsmark till annan person än en nära släkting var minimiåldern för avträdelsetöden 57 år. Ett minimiålderskrav på 60 år tillämpades på avträdelsetöden om den genomfördes i form av en generationsväxling genom att överlåta åkrarna och byggnaderna, eller genom att överlåta åkrarna som tillskottsmark under åren 2009 och 2010 och förvärvaren var en annan person än en nära släkting till avträdelsetöden. Minimivträdelsetödsåldern var 60 år även vid utarrendering av åker som tillskottsmark under den tid detta avträdelsetödsätt var tillåtet.

När stödsystemet förlängdes att gälla åren 2011—2014 förblev avträdelsetödsåldrarna oförändrade vid generationsväxlingsöverlåtelser mellan nära släktingar samt mellan andra personer än nära släktingar, dvs. åldersgränserna var 56 respektive 60 år. Om åkern överläts som tillskottsmark till annan person än en nära släkting var avträdelsetödsåldern 60 år. Om gårdsbruksenhetens hela åkermark överläts som tillskottsmark till en nära släkting var avträdelsetödsåldern 56 år. Överlåtelser som tillskottsmark var tillåtna bara under åren 2011 och 2012 medan utarrenderingar som tillskottsmark var möjliga under år 2011. Minimivträdelsetödsålderskravet för överlåtelse av renhushållning förblev oförändrat, dvs. 56 år.

Minimivträdelsetödsålderskravet har senast ändrats från och med ingången av 2014.² Ålderskravet ändrades då från 56 till 59 år i fråga om generationsväxlingar mellan nära släktingar.

Yngre make till avträdelsetöden och ett yngre syskon till avträdelsetöden, som deltar i jordbruket och som är delägare i gårdsbruksenheten, kan enligt gällande bestämmelser upphöra med att bedriva jordbruk fem år före den egentliga

² Lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (1000/2012)

avträdelseåldern, om den make eller det syskon som upphör med jordbruket tillsammans med dem har rätt till avträdelsestöd. Utbetalningen av stödet börjar dock först efter det ovan nämnda minimiåldrar har uppnåtts. Rätten att upphöra med jordbruket fem år före den egentliga avträdelseåldern gäller även efterlevande make till en lantbruksföretagare och make till en arbetsoförmögen lantbruksföretagare.

Vid en generationsväxling förutsätts att förvärvaren har tillräcklig yrkesskicklighet, är högst 39 år och att hans eller hennes inkomster av varaktig natur av annat än gårdsbruk och kompletterande verksamhet till gårdsbruket som bedrivs utifrån gårdsbruksenheten inte överstiger 60 000 euro om året. Dessutom förutsätts att förvärvaren förbinder sig att bedriva jordbruk på gårdsbruksenheten och bo på den eller på sådant avstånd från den att han eller hon kan svara för bedrivandet av jordbruk och regelbundet delta i arbetet på gårdsbruksenheten så att den, med beaktande av bestämmelserna i djurskyddslagen (247/1996) och andra motsvarande bestämmelser, kan skötas på ett ändamålsenligt sätt. Förbindelsen ska gälla den tid under vilken avträdelsestöd betalas, dock alltid minst fem år.

Förvärvaren ska också med en affärsplan visa att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelser eller den gårdsbruksenhet som bildas för honom eller henne är ekonomiskt livskraftig och att företagsverksamheten på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelser ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare. Med inkomst av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten avses jordbruksinkomsten, den företagarkinkomst som förvärvaren får för den kompletterande verksamhet som bedrivs på gårdsbruksenheten samt skogsbruksinkomsten, för vilken den inkomst som motsvarar skogens uthålliga avverkningsmängd används som grund.

Under åren 2011—2013 har avträdelser genomförts på följande sätt:

År	Generationsväxling Antal gårdsbruksenheter	Ren Antal avträdelser
2011	305	4
2012	253	7
2013	374	4

Den medelålder, vid vilken avträdelserna har genomfört avträdelserna, har varierat på följande sätt:

År	Generationsväxling Åld.	Ren överlåtelse Åld.
2011	58,0	58,5
2012	57,8	58,7
2013	57,7	59,4

Under åren 2006—2013 har utgifterna för avträdelsestödssystemet varit följande:

År	Utgifter milj. €
2006	87,4
2007	88,1
2008	91,9
2009	93,2
2010	86,3
2011	74,4
2012	65,1
2013	58,5

Ansökningsförfarande, avträdelsestödet be-
lopp och tillsyn över stödet

Avträdelsestöd kan sökas tidigast två år innan minimiåldern uppnås, men betalningen av avträdelsestödet inleds först efter det avträdelserna har uppnått minimiåldern. Avträdelsestödet består av ett grundbelopp och en kompletteringsdel. Grundbeloppet motsvarar i regel den invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skulle ha beviljats lantbruksföretagaren, om han eller hon när avträdelserna skedde hade haft rätt till full invalidpension. Kompletteringsdelen är i regel lika stor som den folkpension som skulle ha beviljats avträdelserna, om han eller hon då avträdelserna skedde hade haft rätt till folkpension som beviljats i form av sjukpen-

sion. Bestämmandet av kompletteringsdelen respektive folkpensionen avviker i någon mån från varandra.

Grundbeloppet betalas tills avträdaren fyller 63 år då stödet ändras till en ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Kompletteringsdelen betalas tills avträdaren fyller 65 år och börjar få pension enligt folkpensionslagen (568/2007), om han eller hon uppfyller villkoren för denna pension. Betalningen av kompletteringsdelen upphör före 65 års ålder, om avträdaren beviljas arbets- eller folkpension.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) behandlar och avgör ansökningarna om avträdelsestöd och ger sökandena överklagbara beslut. Ändring i beslut kan sökas hos besvärdsnämnden för arbetspensionsärenden och hos försäkringsdomstolen. Medlemmar som är förtroagna med lantbruksföretagarnas förhållanden är närvarande då besvärnsinstanserna behandlar avträdelsestödsärenden.

Jord- och skogsbruksministeriet ansvarar för tillsynen över användningen av avträdelsestöd. Landsbygdsverket ansvarar för genomförandet av tillsynen. Ministeriet har rätt att styra och övervaka LPA:s verksamhet till den del LPA utför uppgifter som avses i lagstiftningen om avträdelsestöd. Landsbygdsverket har rätt att granska LPA:s verksamhet i fråga om verkställandet av avträdelsestödsystemet. Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och närings-, trafik- och miljöcentralerna ska för sin del övervaka att avträdarna och förvärvarna fullgör de förbindelser de gett och som är ett villkor för avträdelsestöd.

2.2 Lagstiftningen i Europeiska unionen

Avträdelsestödsystemet för lantbruksföretagare är till sin natur ett förtidspensionssystem för jordbrukare som måste uppfylla EU:s regler om statligt stöd. Medlemsstaterna har kunnat finansiera förtidspensionerna för jordbrukare av nationella medel. Kapitel IV.G i de av Europeiska kommissionen meddelade riktlinjerna för statligt stöd till jordbruk och skogsbruk (EUT 2006 C 319/01), som tillämpades under åren 2006-2013, innehöll regler om stöd till förtidspensionering

eller upphörande med jordbruksverksamhet. Enligt punkt 87 i riktlinjerna ansåg kommissionen att statligt stöd för förtidspensionering är förenligt med bestämmelserna om statligt stöd i EG-fördraget, om det uppfyllde kraven i artikel 23 i förordning (EG) nr 1698/2005. I enlighet med riktlinjerna har kommissionen tillåtit en överskridning av de maximibelopp som anges i nämnda förordning, om medlemsstaten visar att stöd inte överförs på aktivt verksamma jordbrukare. Om stödsystemen innehåller villkor, enligt vilka jordbrukaren varaktigt och slutgiltigt ska upphöra med att bedriva kommersiellt jordbruk, tillåter kommissionen i enlighet med punkt 88 i riktlinjerna att statligt stöd beviljas jordbrukare som helt och hållet avstår från sin jordbruksnäring.

EU-kommissionen har godkänt Finlands avträdelsestödsystem som ett i förenämnda förordning avsett statligt stöd som i sin helhet betalas av nationella medel.

De regler för jordbruks- och landsbygdspolitiken som gäller för EU:s nya finansieringsperiod träder i kraft vid ingången av 2015. Europeiska kommissionen har dessutom meddelat riktlinjer för statligt stöd till jord- och skogsbruk samt för landsbygdsområden under åren 2014—2020. Kommissionen tillämpar riktlinjerna från och med 1.7.2014. Bestämmelser om förtidspensionssystemet för lantbruksföretagare ingår inte längre i den nya finansieringsperiodens EU-bestämmelser och inte heller i kommissionens riktlinjer. Enligt Europeiska kommissionens nya riktlinjer måste de nuvarande förtidspensionstödsystemen stegvis upphöra senast den 31 december 2018. På EU-nivå har systemet inte fungerat på önskat sätt och målsättningarna har inte uppnåtts på ett tillfredsställande sätt och därför förlängs inte bestämmelserna om dessa system. I Finland har avträdelsesystemet dock styrt både åldersstrukturen bland jordbrukarna och jordbrukets struktur i önskad riktning.

2.3 Bedömning av nuläget

Avträdelsesystemet i Finland har främjat de mål som uppställts för det. Med hjälp av systemet har man dels kunnat bromsa en försämring av åldersstrukturen bland jordbru-

karna, dels kunnat förbättra jordbrukets struktur genom att påskynda ökningen av lägenheternas storlek. För att kunna bibehålla jordbrukets produktionskapacitet är det viktigt att få unga jordbrukare att ta över gårdsbruksenheter i ett tillräckligt tidigt skede.

Att genomföra generationsväxlingar på gårdsbruksenheter med hjälp av avträdelsestöd har varit ganska populärt under hela den tid stödsystemet har funnits. Med tanke på en förnyelse av näringen kan det uppskattas att en tidigareläggning av generationsväxlingen haft den största betydelsen inom husdjursskötseln och vid växthusodling i och med att betydande produktionsbyggnadsinvesteringar görs inom dessa branscher. Möjligheten att upphöra med att bedriva jordbruk genom att med hjälp av avträdelsestöd överlåta gårdsbruksenheten till en yngre lantbruksföretagare före ålderspensionsåldern är fortsättningsvis viktig för mängden åldrande jordbrukare även av den orsaken att husdjursskötseln är ganska bindande och betungande särskilt på lägenheter, vilkas storlek gör att en långt gående mekanisering av produktionen inte kan genomföras och där lönsamheten inte heller tillåter att avlönad arbetskraft anlitas.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Det föreslås att stödsystemet enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk förlängs så att stöd kan fås för en avträdelse som genomförts senast 31.12.2018. Därtill föreslås att vissa ändringar görs i villkoren för stöd.

Propositionen har som mål att i samband med generationsväxlingar på gårdsbruksenheter fortsättningsvis ge avträdaren möjlighet att med hjälp av avträdelsestöd upphöra med att bedriva jordbruk före ålderspensionsåldern. På så sätt kan tidpunkten för generationsväxlingen på gårdsbruksenheten tidigareläggas. Det bidrar till att bibehålla produktionen särskilt inom husdjursskötseln där produktionen på senare år har minskat, eftersom bedrivande av husdjursskötsel fortgår

närmast bara på de gårdar, där förvärvaren är en familjemedlem. Ett dröjsmål med generationsväxlingen kan även göra det svårare att finna en lämplig förvärvare om den potentiella förvärvaren hinner etablera sig på annat håll och skaffa sig ett annat yrke. En tidigareläggning av generationsväxlingen betjänar ett bibehållande av produktionsvolymerna även på så sätt att de som i unga år fortsätter med jordbruket är mera motiverade att utveckla verksamheten på gården än de som är äldre.

De ändringar som föreslås i villkoren för avträdelsestöd förordas av behovet att anpassa kostnaderna för systemet till nyttan av det, särskilt i situationer där stöden ska vara så kostnadseffektiva som möjligt och användningen av dem ska begränsas enbart till det nödvändiga för att minska statens utgifter.

3.2 De viktigaste förslagen

Det föreslås att avträdelsestödssystemet förlängs till och med 31.12.2018. Kommissionens riktlinjer för statligt stöd till jord- och skogsbruk samt för landsbygdsområden under åren 2014—2020 gör det möjligt att förlänga förtidspensionsstödsystemen bara fram till utgången av 2018.

Vid avträdelser som sker under åren 2017 och 2018 höjs minimiåldern för avträdelsestöd då fråga är om jordbruk från nuvarande 59 år till 60 år, även i sådana fall där generationsväxlingen genomförs mellan nära släktingar. Vid avträdelser som gäller renhushållning höjs minimiåldern från nuvarande 56 år till 57 år. Højningen av åldersgränsen motsvarar det allmänna målet om att förlänga arbetskarriärerna och stöder sparmålen för statsfinanserna.

Gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet uppskattas i fortsättningen endast utifrån inkomsterna av det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten, i kalkylen beaktas inte längre inkomst av kompletterande verksamhet som bedrivs på gårdsbruksenheten och inte heller inkomst av skogsbruk. När gårdens livsduglighet uppskattas förutsätts således att det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta

makar som är förvärvare. Det inkomstkrav som anknyter till gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet är i detta nu ganska lågt med beaktande av att nämnda minimiinkomst också inkluderar skogsinkomster och inkomster av kompletterande verksamheter på gården och därtill har ingen minimigräns föreskrivits för inkomsterna av jordbruket. Ändringen inriktas särskilt på mindre spannmålsgårdar där den huvudsakliga utkomsten vanligen fås av förvärvsarbete.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statsfinanserna

De avträdelsestöd som beviljas under åren 2015—2018 uppskattas orsaka staten en kostnad på totalt 26 miljoner euro under åren 2015—2018 och efter år 2018 totalt cirka 41 miljoner euro. Kostnaderna uppskattas fördela sig på följande sätt:

År	2015 milj. €	2016 milj. €	2017 milj. €	2018 milj. €	Efter år 2018 milj. €	Totalt milj. €
	1,5	4,8	8,2	11,1	41	66

Om minimiålderskravet för avträdelsestöd höjs på det sätt som föreslås i propositionen uppskattas när det gäller de avträdelser, som genomförs under åren 2017 och 2018, att statens kostnader under den tid stöden betalas minskas med totalt tre miljoner euro i jämförelse med stödsystemet enligt de nu gällande bestämmelserna. Om den inkomst som ska beaktas då gårdsbruksenhetens livsduglighet uppskattas begränsas till enbart inkomst av jordbruk minskas statens kostnader under den tid stöd betalas dessutom totalt med cirka fem miljoner euro.

Verkställigheten av stödsystemet ger på grund av de nya stödbeslut som ges under åren 2015—2018 upphov till en årlig driftskostnad på i snitt 0,35 miljoner euro under åren 2015—2028.

företagsverksamhetens kontinuitet tryggas bättre än vad nu är fallet.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna har inga betydande konsekvenser för myndigheternas verksamhet. Det uppskattas att knappt 160 ansökningar per år lämnas in till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Handläggningen av det uppskattade antalet ansökningar förutsätter inte att den personal i pensionsanstalten som behandlar avträdelsestödsärenden måste utökas. De föreslagna lagändringarna leder inte heller till några nämndvärda ändringsbehov i de datasystem som används vid verkställigheten av avträdelsestödssystemet.

Konsekvenser för företagsverksamheten

Propositionen har som mål att i första hand inrikta stödsystemet på att främja generationsväxlingar på livskraftiga gårdsbruksenheter. Skärpningen av villkoret som berör gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet uppskattas för sin del trygga en tillräcklig näringsstabilitet på de gårdar som fortsätter sin verksamhet. Förvärvarna får då större flexibilitet för variationer i förhållandena och

4.3 Konsekvenser för miljön

De föreslagna ändringarna har inga betydande konsekvenser för miljön. Genom att hålla kvar ett stöd som främjar generationsväxlingar på gårdsbruksenheter blir det lättare att överlåta gårdarna till yngre jordbrukare, som i allmänhet har större beredskap än den avgående generationen då fråga är om att också genomföra investeringar som förbättrar tillståndet i miljön.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Höjandet av åldersgränsen för avträdare som överlåter sin gårdsbruksenhet till en nära släkting till 60 år 2017 harmonierar med det allmänna målet om att förlänga arbetskarriärerna och höja pensionsåldern och inverkar för sin del i samma riktning. Det gör även höjningen av åldersgränsen för en avträdare som avstår från sina renar från 56 år till 57 år.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Proposition har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Förlängningen av giltighetstiden för avträdelsetödssystemet har beaktats vid planeringen av ramarna för statsfinanserna och i beredningen av budgetpropositionen för 2015.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Propositionen sändes på remiss till justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Landsbygdsverket, Ålands landskapsregering, Statens ämbetsverk på Åland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Renbeteslagsföreningen och sametinget.

På grund av utlåtandena gjordes vissa lagtekniska ändringar i propositionen. Ett sammandrag över utlåtandena finns att tillgå på jord- och skogsbruksministeriets webbsidor.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

2 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreskrivs om tillämpningsområdet för lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk samt om under vilka år upphörandet med att bedriva jordbruk borde genomföras om avträdelsestöd söks på grund av avträdelser.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att giltighetstiden för stödssystemet enligt denna lag förlängs med fyra år till och med 31.12.2018. Sålunda kan avträdelsestöd i enlighet med lagen beviljas om bedrivandet av jordbruk upphör under något av åren 2007—2018. Enligt EU-kommissionens riktlinjer för statligt stöd till jord- och skogsbruk samt för landsbygdsområden under åren 2014—2020 måste de nuvarande avträdelsestödssystemen upphöra senast den 31 december 2018.

I 2 mom. föreskrivs att motsvarande principer som inom det system för förtidspensionering från jordbruk som regleras i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) ska tillämpas på avträdelsestödet, men avträdelsestödet beviljas dock helt och hållet av nationella medel. Europeiska unionens landsbygdsförordning upphävs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005. Den nya förordningen innehåller inte längre några bestämmelser om förtidspensionssystemet för jordbruk. Hänvisningen i 2 § 2 mom. i avträdelsestödslagen om att principerna i Europeiska unionens landsbygdsförordning ska tillämpas har i kommissionens förfarande gällande statligt stöd varit ett villkor för att avträdelsestödet ska godkännas. I punkterna 85—88 i berörda riktlinjer hänvisades till bestämmelserna om förtidspensionssystemet i landsbygdsförordningen. Det föreslås att 2 § 2 mom. i avträdelsestödslagen kvarstår i oförändrad form trots att den förordning, till vilken hänvisas i momentet, har upphävts, eftersom man inte har för avsikt att

ändra de principer som ska tillämpas på avträdelsestödet. De principer som motsvarar bestämmelserna om förtidspensionssystemet i Europeiska unionens förordning 1698/2005 tillämpas sålunda fortsättningsvis på avträdelsestöd enligt denna lag.

8 §. Villkor som gäller avträdares ålder. I 1 mom. föreskrivs om minimiåldern för avträdares, dvs. den ålder från och med vilken betalningen av avträdelsestödet tidigast kan börja. Avträdelsetätet inverkar på avträdares minimiålder liksom även släktskapsförhållandet mellan avträdares och förvärvaren då fråga är om en generationsväxling på en gårdsbruksenhet. I den gällande lagen är minimiåldern 59 år då fråga är om generationsväxling mellan nära släktingar och 60 år om det är fråga om en generationsväxling på gårdsbruksenheten mellan andra än nära släktingar. Om avträdelserna sker genom överlåtelse av renar vid generationsväxling eller som tillskottsrenar är minimiåldern 56 år.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att åldersgränsen för avträdares räknat från ingången av 2017 höjs från 59 till 60 år vid generationsväxling på en gårdsbruksenhet mellan nära släktingar samt från 56 till 57 år vid överlåtelse av renar.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket åldersgränsen för avträdares i fråga om avträdelser som genomförs 2017 dock är 59 år vid generationsväxling på en gårdsbruksenhet mellan nära släktingar och 56 år vid överlåtelse av renar, om avträdelsestöd söks senast den 31 december 2016.

15 §. Generationsväxlingsöverlåtelse. I paragrafen föreskrivs om generationsväxling på en gårdsbruksenhet som avträdelsetät. I 1 mom. finns bestämmelser om såväl de personliga villkor som gäller den förvärvaren som fortsätter med gårdsbruket (ålder, yrkesskicklighet, biinkomster, boende på gårdsbruksenheten och odlade av den) som om de villkor som gäller den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren, exempelvis gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet. Det föreslås att 1 mom. ändras till den del som gäller den minimiinkomst av företagsverksamheten som ska tillämpas då gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet uppskattas.

I 1 mom. 4 punkten förutsätts att förvärvaren med en affärsplan visar att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen eller den gårdsbruksenhet som bildas för honom eller henne vid avträdelsen är ekonomiskt livskraftig och att företagsverksamheten på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare. Med inkomst av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten avses jordbruksinkomsten, den företagarinkomst som förvärvaren får för den kompletterande verksamhet som bedrivs på gårdsbruksenheten samt skogsbruksinkomsten, för vilken den inkomst som motsvarar skogens uthålliga avverkningsmängd används som grund.

Det föreslås att 1 mom. 4 punkten ändras så att förvärvaren med en affärsplan visar att gårdsbruksenheten ger en inkomst på minst 15 000 euro, i vilket belopp endast kan ingå jordbruksinkomst. Inkomster av skogsbruk och kompletterande verksamheter som bedrivs på gårdsbruksenheten beaktas inte längre när gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet uppskattas. Ändringen inriktas särskilt på mindre spannmålgårdar där den huvudsakliga utkomsten vanligen fås av förvärvsarbete samt på gårdar med mycket skogsmark och anmärkningsvärt liten åkerareal.

Enligt 4 mom. föreskrivs genom förordning av statsrådet bland annat om bestämmandet av gårdsbruksenhetens företagsinkomst. På grund av den föreslagna ändringen av 1 mom. föreslås att 4 mom. ändras så att genom förordning av statsrådet föreskrivs om bestämmande av inkomsten av det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten i stället för om bestämmande av inkomst av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten. Med anledning av de föreslagna ändringarna av 1 och 4 mom. bör även den med stöd av 4 mom. utfärdade förordningen ändras.

24 §. Generationsväxlingsöverlåtelse för odling separat. I paragrafen föreskrivs om situationer där generationsväxlingen i undantagsfall kan genomföras så att av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överläts separata gårdsbruksenheter till flera förvärvare för att odlas separat. Det är möj-

ligt, om en gemensam odling av de gårdsbruksenheter som överläts separat inte är ändamålsenlig med beaktande av avståndet mellan lägenheterna samt deras produktionsinriktning eller omständigheter som kan jämföras med produktionsinriktningen, på varje gårdsbruksenhet finns de bostads- och produktionsbyggnader som förvärvaren behöver och om varje gårdsbruksenhet som överläts separat enligt förvärvarens utredningar är ekonomiskt livskraftig på det sätt som avses i 15 §. En separat överlåtelse är likaså möjlig, om de gårdsbruksenheter som överläts separat har de produktionsbyggnader som behövs med beaktande av produktionsinriktningen, och företagsinkomsten från varje gårdsbruksenhet som överläts separat under de fem följande kalenderåren efter överlåtelsen kan uppskattas vara minst två och en halv gånger så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts av en ekonomiskt livskraftig gårdsbruksenhet. Vid beräkning och uppskattning av företagsinkomsten från gårdsbruksenheten samt vid uppskattning av gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet iakttas i tillämpliga delar det som bestäms om uppskattning av gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet i 15 § och den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den.

På grund av den föreslagna ändringen av 15 § 1 mom. 4 punkten som berör en gårdsbruksenhetens livsduglighet föreslås att 1 mom. 2 punkten ändras så att inkomsten av jordbruk från varje separat gårdsbruksenhet, som vid generationsväxlingsöverlåtelsen bildas av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, under de fem följande kalenderåren efter överlåtelsen kan uppskattas vara minst två och en halv gånger så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts av en ekonomiskt livskraftig gårdsbruksenhet. Då man på grundval av 24 § 1 mom. 2 punkten avgör om separata gårdsbruksenheter av gårdsbruksenheten kan överlåtas till flera förvärvare för att odlas separat, beaktas sålunda endast den inkomst som fås av det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten och inte gårdsbruksenhetens företagsinkomst, som också inkluderar den företagarinkomst som förvärvaren får för den kompletterande verksamhet som bedrivs

på gårdsbruksenheten och skogsbruksinkomsten. Uppskattningen utgår då från samma inkomster som är grund då en gårdsbruksenhets livsduglighet uppskattas vid sedvanliga generationsväxlingar enligt 15 §.

Med anledning av de föreslagna ändringarna av 15 § 1 mom. 4 punkten och 24 § 1 mom. 2 punkten föreslås att ordalydelsen i 2 mom. ändras så att det berör inkomsten av det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten och inte företagsinkomsten från gårdsbruksenheten.

26 a §. *Skifte av gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelse.* I paragrafen föreskrivs om skifte av gårdsbruksenhet som avträdaren äger och odlar tillsammans med andra så att den bildar separata gårdsbruksenheter. Gårdsbruksenheten kan skiftas i samband med genomförandet av avträdelsen eller just före avträdelsen. Efter skiftet av gårdsbruksenheten kan en lantbruksföretagare, som ägt en del av den, avträda den gårdsbruksenhet som bildats av den av honom eller henne ägda andelen genom att genomföra en generationsväxling i enlighet med 15 §. Ett villkor för skifte av gårdsbruksenhet är att till förvärvaren överläts och hos de övriga delägarna till den skiftade gårdsbruksenheten kvarstår en helhet, som funktionellt är en självständig enhet som har behövliga bostadshus och produktionsbyggnader.

Ett skifte av en gårdsbruksenhet förutsätter att företagsinkomsten från den gårdsbruksenhet som skiftas kan beräknas överstiga 50 000 euro om året och att den gårdsbruksenhet som bildats och som är föremål för avträdelsen är ekonomiskt livskraftig så att förvärvaren under de fem år som följer efter avträdelsen kan få en inkomst som är minst 25 000 euro per år av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten. I fråga om uträknandet och uppskattandet av företagsinkomsten från den gårdsbruksenhet som ska skiftas och den separata gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om inkomst av företagsverksamhet och upprättandet av affärsplan i 15 § och den förordning som statsrådet utfärdat med stöd av den.

Med anledning av de föreslagna ändringarna om gårdsbruksenhetens livsduglighet i 15 § 1 mom. 4 punkten föreslås att 1 och 3

mom. ändras så att man vid uppskattandet av om de i paragrafen nämnda eurobeloppen överskrids endast beaktar de inkomster av jordbruk som fås från gårdsbruksenheten i stället för inkomsterna av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten. Den företagarkinkomst som förvärvaren får för den kompletterande verksamhet som bedrivs på gårdsbruksenheten och skogsbruksinkomsten beaktas sålunda inte längre. Uppskattningen utgår då från samma inkomster som är grund då en gårdsbruksenhets livsduglighet uppskattas vid sedvanliga generationsväxlingar enligt 15 §.

77 a §. *Slutförande av en påbörjad generationsväxling under åren 2013–2018 med avvikelse från regelrätt avträdelse.* I paragrafen föreskrivs om möjligheten att genomföra en avträdelse så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens hela åkermark som tillskottsmark till förvärvarens eller förvärvarens makes gårdsbruksenhet, där förvärvaren bedriver jordbruk när överlåtelsen sker. Avträdaren och förvärvaren kan då slutföra en generationsväxling som påbörjats så att förvärvaren redan har förvärvat jordbruksmark jämte byggnader i avsikt att senare ansluta dem till avträdarens gårdsbruksenhet. Från förvärvarens synpunkt handlar det då de facto oftast om en generationsväxling på förvärvarens hemgård som han eller hon redan börjat utveckla genom att förvärva lämpliga kompletterande åkrar före genomförandet av generationsväxlingen på hemgården. Om de områden som skaffats före generationsväxlingen har bildat en helhet som i sig kan betraktas som en gårdsbruksenhet har förvärvaren ofta i det skedet beviljats startstöd för unga jordbrukare.

Med anledning av det startstöd som beviljats förvärvaren kan avträdarna enligt 15 § 3 mom. inte beviljas avträdelsestöd på grundval av generationsväxling även om avträdarnas gårdsbruksenhet eventuellt är större och bättre utrustad och fastän situationen i praktiken motsvarar en generationsväxling som genomförs på avträdarens gårdsbruksenhet. Förvärvarens tidigare anskaffade områden blir tillskottsmark till avträdarens gårdsbruksenhet och stärker dess livsduglighet. När startstödet har beviljats har en generationsväxling på hemgården ofta beaktats i

affärsplanen och på detta sätt har man visat att gårdsbruksenheten blir livskraftig under den tid planen gäller, vilket har varit ett villkor för att startstödet ska beviljas. Det avträdelssätt som föreskrivs i paragrafen intogs i lagen vid ingången av 2013. I samband med det slopades överlåtelse av tillskottsmark som avträdelssätt, enligt vilket avträdelssöd kunde beviljas för överlåtelse av tillskottsmark i sådana situationer som avses i denna paragraf, om förvärvaren hade beviljats startstöd som var ett hinder för att bevilja avträdelssöd på grundval av generationsväxlingsöverlåtelse. Villkoren för avträdelssöd i situationer som avses i 77 a § är mycket strikta. Endast barn till avträderen eller annan nära släkting kan vara förvärvare. Likaså ska förvärvaren ha beviljats startstöd på grundval av den gårdsbruksenhet som han eller hon tidigare har skaffat och de gårdsbruksenheter som sammanslås ska vara belägna på sådant avstånd från varandra att sambruk är möjligt.

I 1 mom. föreskrivs att avträdelser kan ske på det sätt som föreskrivs i paragrafen under åren 2013 och 2014, dvs. från det överlåtelse av tillskottsmark slopades som avträdelssätt i avträdelssödssystemet 2011—2014 till utgången av avträdelssödssystemet 2011—2014. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det är möjligt att genomföra avträdelser på det sätt som föreskrivs i paragrafen till och med utgången av den föreslagna förlängningen av avträdelssödssystemet, eftersom det i praktiken fortsättningsvis kan förekomma fall, där planeringen av en kommande generationsväxling har inletts och åtgärder för att utveckla den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren har börjat vidtas innan villkoren för avträdelssöd ändrades från ingången av 2013.

I 2 mom. 1 punkten föreskrivs om avträdares minimiålder. Avträdares åldersgränser har under åren 2013 och 2014 motsvarat avträdares åldersgränser vid generationsväxlingar enligt 15 §. Det föreslås att 2 mom. 1 punkten ändras så att avträdares åldersgränser även från och med den 1 januari 2015 ska vara desamma som vid generationsväxlingar enligt 15 §.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom., enligt vilket bestämmelsen i 8 §

2 mom. om åldersgränsen för avträderen vid generationsväxlingar mellan nära släktingar som genomförs 2017 även ska tillämpas i de situationer som avses i 77 a §.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

På grund av de föreslagna ändringarna måste statsrådets förordning om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (26/2007) också ändras. Ändringarna hänför sig i huvudsak till de föreslagna ändringarna i 15, 24 och 26 a §. De paragrafer i förordningen som innehåller bestämmelser som anknyter till inkomsten av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten bör ändras så att de föreskriver om den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger. På grund av förlängningen av avträdelssödssystemet och ändringar i annan lagstiftning bör dessutom vissa ändringar i förordningen göras som inte inverkar på sakinnehållet.

3 Ikraftträdande

Förlängningen av avträdelssödssystemet och villkoren för avträdelssöd samt de föreslagna ändringarna i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk förutsätter beslut av kommissionen om att stödssystemet godkänns. Därför föreslås att den föreslagna lagen om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Målet är att lagen om förlängning av avträdelssödssystemet ska träda i kraft den 1 januari 2015 och att avträdelssödssystemet ska fortgå utan avbrott efter det tillämpningstiden för den gällande lagen upphör vid utgången av 2014.

På en ansökan om avträdelssöd tillämpas i regel de nya bestämmelserna om avträdelssöd under år 2015 eller därefter. Om ett förhandsbeslut om rätt till avträdelssöd likväl har getts sökanden under år 2014, men avträdelssödet genomförs först under därpå följande år, är en avträdelssöd möjlig på de villkor som anges i beslutet under en tid av två må-

nader, dvs. till utgången av februari 2015. Ett motsvarande arrangemang föreskrevs då avträdelsestödssystemet förlängdes att gälla under åren 2011—2014. Då systemet upphör vid utgången av 2018 måste avträdelserna dock

genomföras under den tid systemet är i kraft, dvs. senast den 31 december 2018.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 2 §, 8 §, 15 § 1 mom. 4 punkten samt 4 mom., 24 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., 26 a § 1 och 3 mom. och 77 a §,

av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1787/2009, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1000/2012, 15 § 1 mom. 4 punkten och 77 a § sådana de lyder i lag 1000/2012, 24 § 1 mom. 2 punkten samt 26 a § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1787/2009, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder på grundval av vilka bedrivandet av jordbruk upphör 2007—2018.

På avträdelsestödet tillämpas motsvarande principer som inom det system för förtidspensionering från jordbruk som regleras i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Avträdelsestödet beviljas dock helt och hållet av nationella medel.

8 §

Villkor som gäller avträdares ålder

Ett villkor för avträdelsestöd är att avträda-
ren har fyllt

1) 56 år, om avträdelserna sker genom överlåtelse av renar åren 2015 och 2016 och 57 år, om avträdelserna sker genom överlåtelse av renar åren 2017 och 2018,

2) 59 år, om avträdelserna sker åren 2015 och 2016 genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader till ett barn eller en annan nära släkting till avträda-
ren för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten,

3) 60 år, om avträdelserna sker åren 2017 och 2018 genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten till en person som avses i 2 punkten,

4) 60 år, om avträdelserna sker genom överlåtelse av gårdsbruksenhets åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling och förvärvaren inte är en person som avses i 2 punkten.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. 1 och 3 punkten är ett villkor för avträdelsestöd då avträdelserna genomförs 2017 att en sådan avträda-
re som avses i 1 mom. 1 punkten har fyllt 56 år och att en sådan avträda-
re som avses i 1 mom. 3 punkten har fyllt 59 år, om avträdelsestöd söks senast den 31 december 2016.

Ett villkor för avträdelsestöd är dock att avträda-
ren inte har fyllt 63 år när avträdelserna sker.

Med annan nära släkting avses i 1 mom. avträda-
rens barns make, avträda-
rens makes barn och dennes make, avträda-
rens brors eller systers barn och dennes make samt avträda-
rens makes brors eller systers barn och dennes make. Det som i 1 mom. bestäms om make tillämpas även på en person som avses i 5 § 2 mom.

Åldersgränserna i 1—3 mom. tillämpas också då avträdelserna sker genom att överlåta

andelar eller aktier i ett bolag som äger en gårdsbruksenhet.

15 §

Generationsväxlingsöverlåtelse

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske så att avträdaren genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för bedrivande av jordbruk till en förvärvare som fortsätter med gårdsbruket och

4) som med en affärsplan visar att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen eller den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren vid avträdelsen är ekonomiskt livskraftig och att det jordbruk som bedrivs på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare,

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de omständigheter som ska ingå i affärsplanen och som beaktas när gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet bedöms, om bestämmandet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger och de utredningar som ska företas pensionsanstalten för bestämmande av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också närmare om hur det påvisas att gårdsbruksenheten uppfyller de krav som gäller miljön, hygien och djurs välfärd samt om den utbildning och praktiska erfarenhet som krävs av förvärvaren.

24 §

Generationsväxlingsöverlåtelse för odling separat

Utan hinder av det som föreskrivs i 23 § kan en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, 18 § 3 mom. och 19 § 4 mom. ske även så att av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överlåts separata gårdsbruks-

enheter till förvärvare som uppfyller villkoren i 15 § för att odlas separat,

2) om de gårdsbruksenheter som överlåts separat har de produktionsbyggnader som behövs med beaktande av produktionsinriktningen, och den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger varje gårdsbruksenhet som överlåts separat under de fem följande kalenderåren efter överlåtelserna kan uppskattas vara minst två och en halv gång så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts av en ekonomiskt livskraftig gårdsbruksenhet.

Vid beräkning och uppskattning av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger enligt 1 mom. 2 punkten iaktas i tillämpliga delar det som med stöd av 15 § genom förordning av statsrådet bestäms om uppskattning av en gårdsbruksenhets ekonomiska livsduglighet. Närmare bestämmelser om minimibeloppet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger som avses ovan och om beloppet av minimiavdragen från den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvärvaren av en gårdsbruksenhet som överlåts separat ska för pensionsanstalten förete en utredning om att villkoret i 1 mom. 2 punkten uppfylls.

26 a §

Skifte av gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelse

Om avträdaren ensam eller tillsammans med sin make äger en gårdsbruksenhet tillsammans med en eller flera andra och gårdsbruksenheten odlas gemensamt, kan gårdsbruksenheten utan hinder av 11 § 2 mom. och 26 § 1 mom. avträdas på så sätt att avträdelsen bara gäller en del av gårdsbruksenheten. Ett villkor för avträdelsestöd är att den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger den gemensamt ägda gårdsbruksenheten kan beräknas överstiga 50 000 euro om året och att det av gårdsbruksenheten kan bildas flera funktionellt självständiga gårdsbruksenheter på det sätt

som föreskrivs i 2 mom. Om överlåtelsen av en gårdsbruksenhet som bildats på detta sätt i övrigt uppfyller villkoren för en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, kan avträdelsestöd beviljas till den avträdare som har ägt en del av den gårdsbruksenhet som varit i gemensam ägo och odlats gemensamt samt till dennes make.

En gårdsbruksenhet som har bildats i enlighet med 1 och 2 mom. och som ska avträdas ska enligt förvärvarens utredningar och affärsplan vara ekonomiskt livskraftig så att den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten kan ge förvärvaren under de fem år som följer efter avträdelserna uppgår till minst 25 000 euro per år. I fråga om uträkningen och uppskattandet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger en i 1 mom. avsedd gårdsbruksenhet och en gårdsbruksenhet som överläts till en förvärvare iaktas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om inkomst av bedrivande av jordbruk på gårdsbruksenheten och upprättandet av en affärsplan i en förordning som statsrådet utfärdat med stöd av 15 §.

77 a §

Slutförande av en påbörjad generationsväxling åren 2013—2018 med avvikelser från regelrätt avträdelser

Trots det som föreskrivs i 4 § och i 3 kap. kan upphörandet med att bedriva jordbruk åren 2013—2018 även ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens hela åkermark som tillskottsmark till förvärvarens eller förvärvarens makes gårdsbruksenhet, där förvärvaren bedriver jordbruk när överlåtelsen sker.

För att avträdelsestöd ska kunna betalas krävs att

1) avträdaren har uppnått den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 2 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2015 och 2016, eller den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 3 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2017 och 2018,

2) förvärvaren är barn till avträdaren eller en i 8 § 3 mom. avsedd nära släkting till av-

trädaren, antingen ensam eller tillsammans med make,

3) förvärvaren inte har fyllt 50 år,

4) förvärvaren i egenskap av idkare av gårdsbruk har tecknat en försäkring för minimipensionsskydd i enlighet med 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,

5) förvärvaren har beviljats startstöd enligt 15 § 3 mom.,

6) den åkerareal som hör till förvärvarens gårdsbruksenhet ökar med minst två hektar till följd av överlåtelsen, och gårdsbruksenheten är belägen på ett sådant avstånd från den åkerareal som överläts som tillskottsmark att sambruk är möjligt, och

7) förvärvaren förbinder sig att odla lägenheten så länge som avträdaren får avträdelsestöd, dock i minst fem års tid.

Vid en avträdelser som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas bestämmelserna i 8 § 2 mom. om avträdare enligt 8 § 1 mom. 3 punkten.

I fråga om tidpunkten för en avträdelser som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas det som i 4 § 3 mom. bestäms om överlåtelsehandlingen för en gårdsbruksenhet och överlåtelse av besittningsrätten. På en sådan avträdelser tillämpas 9 § på motsvarande sätt som vid en generationsväxling på en gårdsbruksenhet. Om en gårdsbruksenhet överläts till två förvärvare för gemensam odling, ska båda förvärvarna uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf. Om överlåtelsen dock sker till makar gemensamt, ska åtminstone den ena maken uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf.

Närmare bestämmelser om maximivståndet till tillskottsmark utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

De bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft tillämpas likväl på

1) ansökningar om stöd som är anhängiga vid ikraftträdandet,

2) ärenden som rör stöd som beviljats, villkorliga beslut som meddelats och villkorliga förbindelser som ingåtts enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om avträdelserna dock sker tidigast den 1 januari 2015 men senast den 28 februari

2015 och sökanden har getts i 36 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) avsett förhandsbeslut senast den 31 december 2014 tillämpas på avträdelserna de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 15 september 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Europa- och utrikeshandelsminister *Lenita Toivakka*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 2 §, 8 §, 15 § 1 mom. 4 punkten samt 4 mom., 24 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., 26 a § 1 och 3 mom. och 77 a §,

av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1787/2009, 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1000/2012, 15 § 1 mom. 4 punkten och 77 a § sådana de lyder i lag 1000/2012, 24 § 1 mom. 2 punkten samt 26 a § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1787/2009, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på åtgärder på grundval av vilka bedrivandet av jordbruk upphör 2007—2014.

På avträdelsestödet tillämpas motsvarande principer som inom det system för förtidspensionering från jordbruk som regleras i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Avträdelsestödet beviljas dock helt och hållet av nationella medel.

Denna lag tillämpas på åtgärder på grundval av vilka bedrivandet av jordbruk upphör 2007—2018.

På avträdelsestödet tillämpas motsvarande principer som inom det system för förtidspensionering från jordbruk som regleras i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). Avträdelsestödet beviljas dock helt och hållet av nationella medel.

8 §

8 §

Villkor som gäller avträdares ålder

Villkor som gäller avträdares ålder

Ett villkor för avträdelsestöd är att avträda-
ren har fyllt

1) 56 år, om avträdelserna sker *under något av åren 2007—2013* genom överlåtelse av gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader till ett barn eller en annan nära släkting till avträdares för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten eller om avträdelserna sker åren *under något av åren 2007—2014* genom överlåtelse av renar,

2) 59 år, om avträdelserna sker år 2014 genom överlåtelse av gårdsbruksenhetens åker-

Ett villkor för avträdelsestöd är att avträda-
ren har fyllt

1) 56 år, om avträdelserna sker genom överlåtelse av *renar åren 2015 och 2016* och 57 år, om avträdelserna sker genom överlåtelse av *renar åren 2017 och 2018*,

2) 59 år, om avträdelserna sker *åren 2015 och 2016* genom överlåtelse av gårdsbruks-

mark och produktionsbyggnader till ett barn eller en annan nära släkting till avträdaren för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten,

3) 60 år, om avträdelsen sker *under något av åren 2007—2014* genom överlåtelse av gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten *och förvärvaren inte är* en person som avses i 1 punkten.

Ett villkor för avträdelsestöd är dock att avträdaren inte har fyllt 63 år när avträdelsen sker.

Med annan nära släkting avses i 1 mom. avträdarens barns make, avträdarens makes barn och dennes make, avträdarens brors eller systers barn och dennes make samt avträdarens makes brors eller systers barn och dennes make. Det som i 1 mom. bestäms om make tillämpas även på en person som avses i 5 § 2 mom.

Åldersgränserna i 1 och 2 mom. tillämpas också då avträdelsen sker genom att överlåta andelar eller aktier i ett bolag som äger en gårdsbruksenhet.

15 §

Generationsväxlingsöverlåtelse

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske så att avträdaren genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för bedrivande av jordbruk till en förvärvare som fortsätter med gårdsbruket och

enhetens åkermark och produktionsbyggnader till ett barn eller en annan nära släkting till avträdaren för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten,

3) 60 år, om avträdelsen sker *åren 2017 och 2018* genom överlåtelse av gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling på gårdsbruksenheten *till* en person som avses i 2 punkten,

4) 60 år, om avträdelse sker genom överlåtelse av gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för att genomföra en generationsväxling och förvärvaren inte är en person som avses i 2 punkten.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. 1 och 3 punkten är ett villkor för avträdelsestöd då avträdelsen genomförs 2017 att en sådan avträdare som avses i 1 mom. 1 punkten har fyllt 56 år och att en sådan avträdare som avses i 1 mom. 3 punkten har fyllt 59 år, om avträdelsestöd söks senast den 31 december 2016.

Ett villkor för avträdelsestöd är dock att avträdaren inte har fyllt 63 år när avträdelsen sker.

Med annan nära släkting avses i 1 mom. avträdarens barns make, avträdarens makes barn och dennes make, avträdarens brors eller systers barn och dennes make samt avträdarens makes brors eller systers barn och dennes make. Det som i 1 mom. bestäms om make tillämpas även på en person som avses i 5 § 2 mom.

Åldersgränserna i 1—3 mom. tillämpas också då avträdelsen sker genom att överlåta andelar eller aktier i ett bolag som äger en gårdsbruksenhet.

15 §

Generationsväxlingsöverlåtelse

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske så att avträdaren genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader för bedrivande av jordbruk till en förvärvare som fortsätter med gårdsbruket och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4) som med en affärsplan visar att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen eller den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren vid avträdelsen är ekonomiskt livskraftig och att företagsverksamheten på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare,

4) som med en affärsplan visar att den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen eller den gårdsbruksenhet som bildas för förvärvaren vid avträdelsen är ekonomiskt livskraftig och att *det jordbruk som bedrivs* på gårdsbruksenheten under fem år efter avträdelsen ger en inkomst på minst 15 000 euro per år för varje förvärvare eller för de äkta makar som är förvärvare,

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de omständigheter som skall ingå i affärsplanen och som beaktas när gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet bedöms, om bestämmandet av gårdsbruksenhetens företagsinkomst och om de utredningar som skall företes pensionsanstalten för bestämmande av företagsinkomsten. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också närmare om hur det påvisas att gårdsbruksenheten uppfyller de krav som gäller miljön, hygien och djurs välfärd samt om den utbildning och praktiska erfarenhet som krävs av förvärvaren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de omständigheter som ska ingå i affärsplanen och som beaktas när gårdsbruksenhetens ekonomiska livsduglighet bedöms, om bestämmandet *av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* och de utredningar som ska företes pensionsanstalten för bestämmande *av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger*. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också närmare om hur det påvisas att gårdsbruksenheten uppfyller de krav som gäller miljön, hygien och djurs välfärd samt om den utbildning och praktiska erfarenhet som krävs av förvärvaren.

24 §

24 §

*Generationsväxlingsöverlåtelse för odling separat**Generationsväxlingsöverlåtelse för odling separat*

Utan hinder av det som föreskrivs i 23 § kan en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, 18 § 3 mom. och 19 § 4 mom. ske även så att av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överläts separata gårdsbruksenheter till förvärvare som uppfyller villkoren i 15 § för att odlas separat,

Utan hinder av det som föreskrivs i 23 § kan en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, 18 § 3 mom. och 19 § 4 mom. ske även så att av den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överläts separata gårdsbruksenheter till förvärvare som uppfyller villkoren i 15 § för att odlas separat,

2) om de gårdsbruksenheter som överläts separat har de produktionsbyggnader som behövs med beaktande av produktionsinriktningen, och företagsinkomsten från varje gårdsbruksenhet som överläts separat under de fem följande kalenderåren efter överlåtelsen kan uppskattas vara minst två och en halv gånger så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts av en ekonomiskt livskraftig gårdsbruksenhet.

2) om de gårdsbruksenheter som överläts separat har de produktionsbyggnader som behövs med beaktande av produktionsinriktningen, *och den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* varje gårdsbruksenhet som överläts separat under de fem följande kalenderåren efter överlåtelsen kan uppskattas vara minst två och en halv gånger så stor som den inkomst som enligt 15 § 1 mom. 4 punkten förutsätts av en ekonomiskt livskraftig gårdsbruksenhet.

Vid beräkning och uppskattning av företagsinkomsten från en gårdsbruksenhet enligt 1 mom. 2 punkten iakttagas i tillämpliga delar det som med stöd av 15 § genom förordning av statsrådet bestäms om uppskattning av en gårdsbruksenhets ekonomiska livsduglighet. Närmare bestämmelser om minimibeloppet av företagsinkomsten från en gårdsbruksenhet som avses ovan och om beloppet av minimiavdragen från företagsinkomsten utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvärvaren av en gårdsbruksenhet som överläts separat skall för pensionsanstalten förete en utredning om att villkoret i 1 mom. 2 punkten uppfylls.

Vid beräkning och uppskattning av *den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* enligt 1 mom. 2 punkten iakttagas i tillämpliga delar det som med stöd av 15 § genom förordning av statsrådet bestäms om uppskattning av en gårdsbruksenhets ekonomiska livsduglighet. Närmare bestämmelser om minimibeloppet av *den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* som avses ovan och om beloppet av minimiavdragen *från den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* utfärdas genom förordning av statsrådet. Förvärvaren av en gårdsbruksenhet som överläts separat ska för pensionsanstalten förete en utredning om att villkoret i 1 mom. 2 punkten uppfylls.

26 a §

Skifte av gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelse

Om avträdaren ensam eller tillsammans med sin make äger en gårdsbruksenhet tillsammans med en eller flera andra och gårdsbruksenheten odlas gemensamt, kan gårdsbruksenheten utan hinder av 11 § 2 mom. och 26 § 1 mom. avträdas på så sätt att avträdelsen bara gäller en del av gårdsbruksenheten. Ett villkor för avträdelsestöd är att företagsinkomsten från den gemensamt ägda gårdsbruksenheten kan beräknas överstiga 50 000 euro om året och att det av gårdsbruksenheten kan bildas flera funktionellt självständiga gårdsbruksenheter på det sätt som föreskrivs i 2 mom. Om överlåtelsen av en gårdsbruksenhet som bildats på detta sätt i övrigt uppfyller villkoren för en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, kan avträdelsestöd beviljas till den avträdare som har ägt en del av den gårdsbruksenhet som varit i gemensam ägo och odlats gemensamt samt till dennes make.

En gårdsbruksenhet som har bildats i enlighet med 1 och 2 mom. och som ska avträdas ska enligt förvärvarens utredningar och affärsplan vara ekonomiskt livskraftig så att förvärvaren under de fem år som följer efter

26 a §

Skifte av gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelse

Om avträdaren ensam eller tillsammans med sin make äger en gårdsbruksenhet tillsammans med en eller flera andra och gårdsbruksenheten odlas gemensamt, kan gårdsbruksenheten utan hinder av 11 § 2 mom. och 26 § 1 mom. avträdas på så sätt att avträdelsen bara gäller en del av gårdsbruksenheten. Ett villkor för avträdelsestöd är att *den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger* den gemensamt ägda gårdsbruksenheten kan beräknas överstiga 50 000 euro om året och att det av gårdsbruksenheten kan bildas flera funktionellt självständiga gårdsbruksenheter på det sätt som föreskrivs i 2 mom. Om överlåtelsen av en gårdsbruksenhet som bildats på detta sätt i övrigt uppfyller villkoren för en generationsväxlingsöverlåtelse enligt 15 §, kan avträdelsestöd beviljas till den avträdare som har ägt en del av den gårdsbruksenhet som varit i gemensam ägo och odlats gemensamt samt till dennes make.

En gårdsbruksenhet som har bildats i enlighet med 1 och 2 mom. och som ska avträdas ska enligt förvärvarens utredningar och affärsplan vara ekonomiskt livskraftig så att *den inkomst som bedrivandet av jordbruk på*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

avträdelserna kan få en inkomst som är minst 25 000 euro per år av företagsverksamheten på gårdsbruksenheten. I fråga om uträknandet och uppskattandet av företagsinkomsten från en i 1 mom. avsedd gårdsbruksenhet och en gårdsbruksenhet som överlåts till en förvärvare iaktas i tillämpliga delar vad som förskrivs om inkomst av företagsverksamhet och upprättandet av en affärsplan i en förordning som statsrådet utfärdat med stöd av 15 §.

gårdsbruksenheten kan ge förvärvaren under de fem år som följer efter avträdelserna uppgår till minst 25 000 euro per år. I fråga om uträknandet och uppskattandet av den inkomst som bedrivandet av jordbruk på gårdsbruksenheten ger en i 1 mom. avsedd gårdsbruksenhet och en gårdsbruksenhet som överlåts till en förvärvare iaktas i tillämpliga delar vad som förskrivs om inkomst av bedrivande av jordbruk på gårdsbruksenheten och upprättandet av en affärsplan i en förordning som statsrådet utfärdat med stöd av 15 §.

77 a §

77 a §

Slutförande av en påbörjad generationsväxling 2013 och 2014 med avvikelser från regelrätt avträdelser

Slutförande av en påbörjad generationsväxling åren 2013—2018 med avvikelser från regelrätt avträdelser

Trots det som förskrivs i 4 § och i 3 kap. kan upphörandet med att bedriva jordbruk åren 2013 och 2014 även ske så att avträderen överlåter gårdsbruksenhetens hela åkermark som tillskottsmark till förvärvarens eller förvärvarens makes gårdsbruksenhet, där förvärvaren bedriver jordbruk när överlåtelsen sker.

För att avträdelsestöd ska kunna betalas krävs att

1) avträderen har uppnått den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 1 punkten, om avträdelsestöd söks år 2013, eller den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 2 punkten, om avträdelsestöd söks år 2014,

2) förvärvaren är barn till avträderen eller en i 8 § 3 mom. avsedd nära släkting till avträderen, antingen ensam eller tillsammans med make,

3) förvärvaren inte har fyllt 50 år,

4) förvärvaren i egenskap av idkare av gårdsbruk har tecknat en försäkring för minimipensionsskydd i enlighet med 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,

5) förvärvaren har beviljats startstöd enligt 15 § 3 mom.,

6) den åkerareal som hör till förvärvarens gårdsbruksenhet ökar med minst två hektar till följd av överlåtelsen, och gårdsbruksenheten är belägen på ett sådant avstånd från den åkerareal som överlåts som tillskottsmark att sambruk är möjligt,

Trots det som förskrivs i 4 § och i 3 kap. kan upphörandet med att bedriva jordbruk åren 2013—2018 även ske så att avträderen överlåter gårdsbruksenhetens hela åkermark som tillskottsmark till förvärvarens eller förvärvarens makes gårdsbruksenhet, där förvärvaren bedriver jordbruk när överlåtelsen sker.

För att avträdelsestöd ska kunna betalas krävs att

1) avträderen har uppnått den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 2 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2015 och 2016, eller den minimiålder som anges i 8 § 1 mom. 3 punkten, om avträdelsestöd söks åren 2017 och 2018,

2) förvärvaren är barn till avträderen eller en i 8 § 3 mom. avsedd nära släkting till avträderen, antingen ensam eller tillsammans med make,

3) förvärvaren inte har fyllt 50 år,

4) förvärvaren i egenskap av idkare av gårdsbruk har tecknat en försäkring för minimipensionsskydd i enlighet med 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,

5) förvärvaren har beviljats startstöd enligt 15 § 3 mom.,

6) den åkerareal som hör till förvärvarens gårdsbruksenhet ökar med minst två hektar till följd av överlåtelsen, och gårdsbruksenheten är belägen på ett sådant avstånd från den åkerareal som överlåts som tillskottsmark att sambruk är möjligt, och

7) förvärvaren förbinder sig att odla lägenheten så länge som avträdaren får avträdelsetöd, dock i minst fem års tid.

I fråga om tidpunkten för en avträdelsetöd som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas det som i 4 § 3 mom. bestäms om överlåtelsehandlingen för en gårdsbruksenhet och överlåtelse av besittningsrätten. På en sådan avträdelsetöd tillämpas 9 § på motsvarande sätt som vid en generationsväxling på en gårdsbruksenhet. Om en gårdsbruksenhet överläts till två förvärvare för gemensam odling, ska båda förvärvarna uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf. Om överlåtelsen dock sker till makar gemensamt, ska åtminstone den ena maken uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf.

Närmare bestämmelser om maximivinsten till tillskottsmark utfärdas genom förordning av statsrådet.

7) förvärvaren förbinder sig att odla lägenheten så länge som avträdaren får avträdelsetöd, dock i minst fem års tid.

Vid en avträdelsetöd som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas bestämmelserna i 8 § 2 mom. om avträdare enligt 8 § 1 mom. 3 punkten.

I fråga om tidpunkten för en avträdelsetöd som genomförs i enlighet med 1 mom. tillämpas det som i 4 § 3 mom. bestäms om överlåtelsehandlingen för en gårdsbruksenhet och överlåtelse av besittningsrätten. På en sådan avträdelsetöd tillämpas 9 § på motsvarande sätt som vid en generationsväxling på en gårdsbruksenhet. Om en gårdsbruksenhet överläts till två förvärvare för gemensam odling, ska båda förvärvarna uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf. Om överlåtelsen dock sker till makar gemensamt, ska åtminstone den ena maken uppfylla det som föreskrivs i denna paragraf.

Närmare bestämmelser om maximivinsten till tillskottsmark utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

De bestämmelser som gäller när lagen träder i kraft tillämpas likväl på

1) ansökningar om stöd som är anhängiga vid ikraftträdandet,

2) ärenden som rör stöd som beviljats, villkorliga beslut som meddelats och villkorliga förbindelser som ingåtts enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om avträdelsetöden dock sker tidigast den 1 januari 2015 men senast den 28 februari 2015 och sökanden har getts i 36 § i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) avsett förhandsbeslut senast den 31 december 2014 tillämpas på avträdelsetöden de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.
